

Nr 945

Av herr *Svanström* och herr *Carlsson, Eric*, angående den jordbrukspolitiska målsättningen.

(Lika lydande med motion nr 1086 i Andra kammaren)

1967 års jordbrukspolitiska beslut innefattar en målsättning som bl. a. tar sikte på en framtida 80-procentig försörjningsgrad. Lantbruksnämnderna har från lantbruksstyrelsen erhållit anvisningar om hur den statsstödda jordbruksrationaliseringen skall genomföras. Prognoser för nedläggningen av åkerjord och för vilka områden statens rationaliseringsstöd skall sättas in har upprättats. De »vita fläckarna» där inget jordbruk bör uppmuntras breder ut sig på kartorna. Statsbidrag ges med varm hand för skogsplantering på åker medan stenröjningsbidragens tid är förbi, fast just stenröjning och igenläggning av öppna diken fortfarande på många åkrar är den bästa rationaliseringsfaktorn och underlättar användning av stora moderna maskiner. Samtidigt vet vi att stora delar av världens befolkning svälter. Det är sannerligen en egendomlig värld vi lever i. Människan kan med sekundprecision genomföra en landning på månen men tycks behöva sekler för att klara fördelningen av livsmedel mellan områden med överproduktion och områden med svält. Det svenska jordbruket t. ex. får ofta med stora kostnader svara för export av överskott. Även andra länder har ibland stora överskott som då förs ut på den s. k. världsmarknaden som snarare borde kallas »dumpingbörsen» för överblivna livsmedel i rika industrialiserade länder. Genom att jämföra de priser svenskt jordbruk behöver för att lyfta i näringen sysselsätta människor från den absoluta låglöne- och låginkomstnivån med priserna på »dumpingbörsen» har de makthavande i detta land kommit fram till gällande jordbrukspolitiska beslut. Vi anser detta var felaktigt från flera synpunkter. För det första tycks man ha glömt att jordbruket är en mycket stor avnämare av industriprodukter. Minskar man köpkraften i jordbruket, så sjunker möjligheterna att köpa dyra maskiner. Från beredskapssynpunkt finns det anledning framhålla att en alltför låg självförsörjningsgrad gör oss beroende av livsmedel från andra länder och undergräver vår möjlighet till neutralitet. Dessutom innebär nedläggningen av jordbruk en ökad bebyggelsekoncentration. Civilförsvarets stolta evakueringsplaner blir inte mycket värda om storstadsmänniskorna vid en utrymning kommer till ett öde och övergivet land. De vackra planterings-

skogarna på förfädernas åkrar och de fallfärdiga resterna av bostadshus är sannolikt till föga tröst för utbombade och hungriga människor — om kriget kommer.

Från miljövårdssynpunkt betyder igenbuskningen och igenplanteringen att i den fredstid vi alla hoppas på finner ej fritidsfolket de idyller man så väl behöver för avkoppling och rekreation.

Läget på potatismarknaden just nu visar hur det kan gå med importen av billiga livsmedel utifrån. Det är en påminnelse om att även prismässigt är det för konsumenten angeläget att ej bli för beroende av livsmedelsimport.

För kvarvarande svenskt småbruk och för det mindre familj jordbruket — de delar av jordbruksnäringen som ligger helt utanför allt statligt rationaliseringsstöd — skulle en omprövning av 1967 års jordbruksbeslut behövas i syfte att ge även människor som där arbetar en känsla av uppskattning från samhällets sida. Vi vill skissa följande nya jordbrukspolitiska målsättning i syfte att minska avflyttningstakten från jordbruket, underlätta miljö- och landskapsvården och säkra konsumenternas behov av livsmedel till rimliga priser:

1. Självförsörjningsgraden eftersträvas höjd till 90—100 procent.
2. Rationaliseringsstödet omlägges att omfatta jämväl småbruket, deltidsjordbruket och det mindre familj jordbruket.
3. Särskilt statligt stöd för enheter med kombination av jord och skog inrättas.
4. Som en viktig del av miljövården anordnas statligt stöd för betesdrift, stängsel och djurhållning i för landskapsbildningen och fritidsverksamheten känsliga områden.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen beslutar att ompröva gällande jordbrukspolitiska målsättning i syfte att öka försörjningsgraden samt vidga rationaliseringsstödet till att omfatta jämväl småbruk, deltidsjordbruk, familj jordbruk, jord- och skogsbruk i kombination samt betesdrift i miljövårdande syfte.

Stockholm den 28 januari 1970

Ivan Svanström (cp)

Eric Carlsson (cp)
